

## Utbildningsinspektion i Nya Varvets skola, grundskola F–6

### UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

### Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, stödinsatser och bedömning av lärandet. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

## Beskrivning av skolan

| Nya Varvets skola | Antal barn/elever |
|-------------------|-------------------|
| Skolbarnsomsorg   | 166               |
| Förskoleklass     | 40                |
| Grundskola        | 300               |
| Särskola          | 2                 |

Nya Varvets skola är en åldersintegrerad skola med grundskoleverksamhet för cirka 350 elever i förskoleklass och årskurserna 1–6. I skolan finns fritidshem och förskola. Ett par elever på skolan är inskrivna i särskolan och integreras i undervisningen.

Lärare och ledning på skolan uppger att man hämtar inspiration från Maria Montessoris tankar om pedagogik och förhållningssätt till det lärande barnet.

Elever och pedagogisk personal arbetar i fyra arbetslag, vart och ett med elever från förskoleklass till årskurs 6. Lärare i estetiska ämnen, specialpedagog samt lärare som undervisar i flera arbetslag har bildat ett fristående arbetslag.

Nya Varvets skola byggdes 1992 och lokalerna är mycket fina och välvårdade. Pedagogisk personal fick medverka under planering och byggnation och lärare från befintliga skolor i stadsdelen fick sedan söka till den nystartade skolan. Nya Varvets skola ligger i Göteborgs västra delar och upptagningsområdet präglas av radhus- och villabebyggelse samt lägenheter med bostadsrätt.

## Genomförandet av inspektionen i Nya Varvets skola

Skolverket sände den 24 maj 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Nya Varvets skola har bestått av undervisningsrådet Eva Wallentin samt experten Anders Wallin. Besök i Nya Varvets skola genomfördes den 19-20 oktober 2004.

Skolverket kommer att följa upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

För stadsdelen upprättas även en stadsdelsrapport där stadsdelsövergripande förbättringsområden tas upp. Skolrapporten bör därför läsas ihop med stadsdelsrapporten.

### Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Nya Varvets skola, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Nya Varvets skola genomfördes formella intervjuer med rektorn, lärare, fritidspedagoger, specialpedagog, sjuksköterska samt elever i förskoleklass och årskurserna 1–6. Lektioner besöktes i alla ålderskategorier och skolans alla arbetslag intervjuades. Under besöket fördes också spontana samtal med elever, pedagogisk personal och personal i skolans kök.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit Göteborgs kommuns eget kvalitetsarbete med balanserad resultatredovisning, kallad Balansen. I ”Balansen” ingår regelbundna kvalitetsmätningar.

## Bedömning

### 1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

I Nya Varvets skola anser intervjuade elever att det är viktigt att vara med och påverka. Skolan har klassråd och elevråd där eleverna får delta i beslut om verksamheten. Elever anser att deras åsikter blir bemötta med respekt och att de vuxna lyssnar på dem. Utöver nämnda forum för samverkan finns även särskilda råd för personal och elever inom skolans respektive arbetslag. Då tar man till exempel upp gemensamma frågor som kommande friluftsdagar.

Eleverna får ta ansvar för skolmiljön bland annat genom att ansvara för att hämta matvagnen till klassrummet inför lunchen, och genom att se till att det är snyggt och rent när alla ätit klart. Anslag i klassrummen visar att eleverna även får ansvara för enklare städning av klassrummet och gemensamma utrymmen efter uppgjort schema. Lärare anser i intervju att eleverna även tar ansvar för miljön och ger som exempel att den fina miljö med blommor, tavlor och andra prydnader som finns ganska avskilt vid skolans entré har undgått klotter och skadegörelse.

Under lektionsbesök ser inspektörerna många exempel på hur elever får ta ansvar för sin utbildning. De flesta klasser arbetar med planeringsbok. Eleverna kan själva välja i vilken ordning och takt de vill arbeta med sitt beting. De intervjuade eleverna kan klart och tydligt redogöra för varför man går i skolan. ”För att få ett yrke, lära mig språk och matte” sade en elev. En annan elev uttryckte att ”skolan förbereder mig för livet”.

Elever ger i intervju uttryck för stor trygghet på skolan. Eleverna tillhör ett och samma arbetslag under hela tiden på skolan, vilket innebär att de lär känna varandra och personalen. Nya Varvets skola har indelat eleverna i faddergrupper,

med elever från alla årskurser. Vid intervjuer med inspektörerna, en situation som kan vara ny och otrygg för åtminstone de yngre barnen, märks att de äldre eleverna tar god hand om sina fadderbarn, som gärna kryper upp intill sin äldre kamrat.

Intervjuer med personal och resultat från "Balansen" bekräftar intrycket inspektörerna får av Nya Varvets skola som en trygg arbetsplats för barn och vuxna.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att resultatet inom området normer och värden på Nya Varvets skola är av mycket god kvalitet.

Skolan utgör en trygg miljö för lärandet och eleverna ges goda möjligheter att utveckla ansvar för varandra, det egna lärandet och lärmiljön.

## 2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

På frågan om eleverna känner till målen och syftet med den egna utbildningen hänvisar de till att mål som hämtats ur 1994 års läroplan för det offentliga skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94) finns uppsatta i klassrummen. Elever berättar i intervju att målen även tas upp vid utvecklingssamtalen. Mål ur Lpo 94 finns med i den blankett som skickas till hemmet inför samtalet, och ibland inför ett nytt ämnesområde. Eleverna hävdar också att de vet hur de ligger till kunskapsmässigt genom kontinuerliga utvärderingar samt på grundval av egen känsla om de hängit med i undervisningen.

Det är inspektörernas uppfattning att eleverna på Nya Varvets skola har en realistisk uppfattning om sin förmåga och sitt lärande samt att de kan arbeta både självständigt och tillsammans med andra. Inspektörerna konstaterar dock att eleverna vid en stor del av de lektioner som besöktes arbetar individuellt. Lärare bekräftar i intervju att eleverna är tämligen ovana att arbeta och samverka med varandra i grupp samt att grupparbeten har en tendens att utmynna i arbete två och två inom gruppen.

Flertalet elever når målen att uppnå för årskurs 5. Statistiken nedan är hämtad från skolans kvalitetsredovisning samt uppgifter från rektorn.

| <b>Antal elever på Nya Varvets skola som 2003 inte nått godkänt resultat på de nationella proven samt antal elever som inte nått målen i årskurs 5 (totalt 49 elever)</b> |                            |                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-------------------------|
| Ämne                                                                                                                                                                      | Ej godkänt nationella prov | Ej nått målen årskurs 5 |
| Svenska                                                                                                                                                                   | 0                          | 0                       |
| Engelska                                                                                                                                                                  | 4                          | 2                       |
| Matematik                                                                                                                                                                 | 3                          | 0                       |

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att eleverna på Nya Varvets skola utvecklar kunskaper och färdigheter i enlighet med målen i Lpo 94 och kursplanerna. Eleverna har god kännedom om målen för utbildningen och ges mycket goda möjligheter att reflektera över och utvärdera sitt lärande.

### 3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I Nya Varvets skola finns formella samverkansorgan för samverkan med elever och föräldrar. Skolans elevråd består av två representanter från varje klass samt två pedagoger, och det träffas en gång per månad. De äldre eleverna utser ordförande och sekreterare, som får hjälp av en vuxen vice sekreterare att skriva protokoll från mötet. Detta protokoll ligger sedan till grund för möten i klassråd dagen efter. Det senaste protokollet (oktober 2004) från elevrådet tar bland annat upp frågor om projekt för hjälp till fattiga i Ecuador samt rastaktiviteter. Elever berättar i intervju att de kan påverka vilka frågor som skall behandlas och vid besök i klassrummen ser inspektörerna flera exempel på listor där eleverna kan anteckna frågor till kommande möte. Förutom konkreta frågor lyfter skolan också fram den demokratiska processen i sig samt mötesteknik som viktiga inslag i arbetet med elevdemokrati.

Nya Varvets skola har även ett skolråd för samverkan med föräldrar. Protokoll från skolrådet tar exempelvis upp frågor om hur skolan arbetar med åtgärder mot mobbning, olika projekt som skolan deltar i, skolmaten samt arbetet med kvalitetsförbättring. En föräldrarepresentant företräder skolan på stadsdelen Älvsborgs skolkonferens, i vilken politiker och ansvariga tjänstemän deltar.

Skolan beskriver ett aktivt arbete för att förebygga att mobbning uppstår. Två elever i varje klass är kamratstödjare. Dessa träffas regelbundet för samtal kring uppdraget och för att få lite utbildning. Enligt intervjuer med elever som är, eller har varit kamratstödjare, är det inte så ofta de faktiskt ingriper eller gör något, men de anser att de själva nu förstår bättre hur andra kan ha det i skolan. Nya Varvets skola har avsatt tid för samtal i mentorsgrupper varje vecka, då elever och vuxna ges möjlighet att i mindre grupper om cirka tio personer diskutera värderingsfrågor som hur man är en god kamrat men också andra aktuella frågor som uppkommer. Under läsåret tar man ”tempen” på skolan genom att dela ut enkäter med frågor om till exempel trivsel. Resultatet bildar underlag för mobbningsteamets arbete.

Eleverna är indelade i faddergrupper, som består av elever från varje årskurs inom respektive arbetslag. Enligt intervjuade lärare görs återkommande utflykter och andra aktiviteter som med faddergrupperna som grund har inslag av

värderings- och ansvarsövningar. Aktiviteterna bidrar till att alla inom lagen lär känna varandra och därmed förebyggs mobbning.

Representant från skolans mobbningsteam samt rektor berättar i intervju om hur skolan hanterar fall av mobbning som uppstått trots det förebyggande arbetet. Nya Varvets skola använder sig av den så kallade Farstamodellen som grund vid akut mobbning. Denna metod kan innebära att föräldrar kopplas in i ett senare skede eller när kränkningarna redan upphört. Om inte mobbningen upphör följer skolan fyra steg i en process som börjar med samtal och slutar i polis-anmälan eller anmälan till de sociala myndigheterna. Enligt rektor är arbetet mot mobbning väl känt bland elever och föräldrar på skolan. Information om arbetssättet ges redan vid höstens första skolrådsmöte.

Inspektörerna konstaterar vid intervjun och efter genomläsning av dokumentet "Verksamhetsplan angående arbetet mot mobbning på Nya Varvets skola" att föräldrars rätt till tidig information om kränkning som rör det egna barnet kan vara åsidosatt. Vidare behandlar inte nämnda plan alla former av kränkande behandling eller hur skolan skall agera om vuxen är inblandad.

Skolhälsovård anordnas förebyggande enligt den plan som är gemensam för Göteborgs kommun. Skolsköterskan har 0,5 tjänst på skolan och berättar i intervju om ett stadigt ökande antal spontana besök av elever som vill prata. Kurator eller skolpsykolog finns inte på skolan, men utredningar kan köpas in vid behov. Elevhälsoteamet består av skolsköterska, specialpedagog och rektor och träffas minst en gång per månad.

Eleverna ges möjlighet till regelbunden fysisk aktivitet och visar i intervjuer att de förstår vikten av att värna sin hälsa. Nya Varvets skola gör särskilda satsningar med hälsoprofil under hälsoveckor med inslag kring till exempel kost- och sömnvanor. Varje elev får utbildning inom hjärt-lungräddning och skolan satsar i övrigt på hälsofrämjande aktiviteter under friluftsdagar, 30 minuter extra idrott per vecka och att eleverna går ett par kilometer varje månad på Hälsans stig, som finns i anslutning till skolan.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att verksamheten i Nya Varvets skola är väl utformad i linje med de grundläggande demokratiska värderingarna i Lpo 94. Skolan arbetar aktivt och framgångsrikt för att förebygga mobbning.

Inspektörerna bedömer att Nya Varvets skola bör utveckla det redan etablerade arbetet mot mobbning till att behandla alla former av kränkande behandling samt ha med hur skolan agerar om vuxen är inblandad och dokumentera detta i ett handlingsprogram som föräldrarna får ta del av. Inspektörerna anser vidare att skolan i planen skall förtydliga förälders rätt att skyndsamt få information om kränkning som berör det egna barnet.

#### 4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

I Nya Varvets skola har de olika arbetslagen verksamhetsplaner som beskriver lagens mål för läsåret. Skolans uppdrag, kunskaper, elevernas ansvar och inflytande, utvärdering, bedömning och elever i behov av särskilt stöd är exempel på rubriker ur verksamhetsplanerna. Enligt rektor är dessa planer tillsammans att anse som skolans lokala arbetsplan. Inspektörerna finner vid läsning av dokument och i intervju med personal att verksamhetsplanerna är levande dokument. Enligt personalen utgör de grunden för arbetet i lagen.

Skolan har även verksamhetsplaner (ibland kallas de arbetsplaner) i flertalet ämnen. De kriterier som används där är hämtade från mål att uppnå för årskurs 5 i Lpo 94 och finns uppsatta i de flesta klassrum som inspektörerna besökte. Lärare berättar att de brukar relatera till de nationella målen inför ett nytt arbetsområde.

Lärare berättar i intervju att Nya Varvets skola tidigare varit licensierad Montessoriskola och att de som var med från starten har Montessoriutbildning. Under skolans första år satsade skolan också på fortbildning inom denna pedagogik, vilket dock inte skett de senare åren. Enligt intervjuade lärare som relativt nyligen börjat på skolan har detta inneburit en utveckling mot att man endast anser sig vara inspirerad av Maria Montessoris tankar om det lärande barnet.

Undervisningen på Nya Varvets skola är åldersintegrerad med klasser som består av två åldersgrupper; årskurserna 3–4, 5–6 etc. De lektioner inspektörerna besöker präglas i allmänhet av en lugn och harmonisk inlärningsmiljö. Grupperna är ganska små och eleverna sitter ofta och arbetar utifrån egen planering och i egen takt.

Elever berättar i intervju att de tycker om att arbeta självständigt men att det ibland kan bli enahanda och mycket eget läsande, räknande och skrivande under en typisk skoldag. Enligt eleverna är det alltid läraren som bestämmer vad som skall skrivas in i planeringsboken och därmed studeras under veckan. Om man arbetat klart till ett streck i planeringsboken som markerar hur långt eleven skall hinna under en period finns möjlighet att välja mer fritt med vad och hur man vill arbeta vidare. Lärare berättar att de till stor del styr vad respektive elev bör träna på för tillfället och att det blir mycket enskilt arbete, men att samarbete förekommer om två elever till exempel skulle vara på samma uppgift.

Elever anser i intervju att de lär sig mycket på Nya Varvets skola och att skolan förbereder bra för årskurserna 7–9. Inspektörerna ser flera exempel på arbetsätt som främjar elevernas utveckling av kunskaper och färdigheter. Inspektö-

rerna ser också exempel på att undervisningen utgår från elevens behov och bidrar till att utveckla elevens eget sätt att lära. Inspektörerna anser dock att Nya Varvets skola bör sträva efter att utveckla ett varierat arbetssätt som tydligare stärker elevens delaktighet i lärandet samt utvecklar elevens sociala förmåga att arbeta tillsammans med andra.

Inspektörerna får under inspektionsdagarna även se flera exempel på flexibelt användande av personalens kompetens som ger förutsättningar att svara mot olika behov av stöd. Fritidspedagoger går till exempel in och har undervisning i bild och en lärare har specialiserat sig på undervisning i de naturorienterande ämnena för att säkerställa att eleverna får sin garanterade undervisningstid i dessa ämnen. Detta gör att grupperna kan hållas mindre än den presenterade statistiken antyder (se avsnitt 7 Resurser).

Inspektörerna konstaterar dock att skolan går miste om flera möjligheter att tillvarata fördelar med åldersintegrerade grupper då de flesta grupperingar som arbetslagen gör till idrott, slöjd etc sker med respektive åldersgrupp för sig.

Den lokala utläggningen av tid i timplanen är i enlighet med nationella riktlinjer.

Vid inspektionen granskades fyra exempel på åtgärdsprogram. Samtliga innehåller mål på organisations-, grupp- och individnivå. Det är tydligt vilka åtgärder som skall vidtagas, vem som ansvarar för dessa samt när utvärdering sker. Åtgärdsprogrammen görs i samverkan med specialpedagog, elev, föräldrar och lärare. Representanter för skolans elevhälsoteam redogör i intervju för skolans rutiner för att identifiera stödbehov. Specialpedagogen gör en kartläggning och fungerar som konsultativt stöd och handledare för lärare i klassrumssituationen men har även viss undervisning för elever med stora behov av extra stödinsatser. Lärare beskriver i intervju stora behov av extra stöd trots att de flesta elever får god hjälp hemifrån och från skolan. Inspektörerna ser inte att behovet av stöd på Nya Varvets skola skiljer sig från jämförbara skolor.

Individuella studieplaner kopplat till portfolio anges vara ett prioriterat mål i skolans kvalitetsredovisning. Samma mål återkommer i arbetslagens verksamhetsplaner. Enligt intervjuade lärare finns det redan individuella utvecklingsplaner i en del klasser och utbildning i portfoliomethodik samt litteratur i ämnet planeras för läsåret 2004-2005.

Enligt eleverna förbereds utvecklingssamtalen genom att eleverna skriftligt får besvara frågor om trivsel och hur de tycker det går i olika ämnen. Sedan träffas elev, föräldrar och lärare för ett samtal kring elevens kunskapsutveckling. Eleverna anser att de vuxna lyssnar på dem och att de är delaktiga i samtalet. Intervjuer med lärare konfirmerar att utvecklingssamtal genomförs regelbundet, dokumenteras och följs upp på Nya Varvets skola.

Utvärdering av lärandet sker i samband med utvecklingssamtalen, men också genom veckovisa utvärderingar i planeringsboken. Varje arbetslag preciserar i verksamhetsplanerna hur utvärdering av deras arbete sker. Bedömningar av elevernas kunskaper görs enligt lärare med stöd av allsidigt underlag och i samverkan med kollega vid till exempel rättning av nationella prov.

Skolan arbetar medvetet för samverkan med omvärlden i form av olika internationella projekt, som bland annat inneburit besök från andra länder. Samverkan

sker även på mer närliggande sätt; under inspektionen medverkade en textilkonstnär från Näås vid slöjdlektionen.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att den pedagogiska verksamheten på Nya Varvets skola är av god kvalitet.

Arbetslagens verksamhetsplaner upplevs som levande dokument som bildar utgångspunkt för undervisningen. Inläringssituationen är i allmänhet lugn och harmonisk om än något enahanda för eleven och inspektörerna anser att Nya Varvets skola bör sträva efter att utveckla ett varierat arbetssätt som dessutom stärker elevens delaktighet i lärandet samt utvecklar elevens sociala förmåga att arbeta i grupp.

## 5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskilds rättsäkerhet.

Skolans rektor har varit skolledare i nästan 25 år, och har arbetat som rektor för Nya Varvets skola sedan 1992. Rektor berättar att han ser som sin viktigaste uppgift att leda skolan i en bestämd riktning. ”En del lärare vill ha stark ledning och andra vill vara som småföretagare” säger rektorn i intervju och menar att det svåra är att balansera dessa viljeyttringar. Lärare anser att ”rektorn styr med mjuk hand” och efterlyser ett tydligare ledarskap, men berättar samtidigt om en intresserad skolledning som är ett engagerat och bra bollplank, framförallt när det handlar om elever i behov av särskilt stöd.

I Nya Varvets skola har rektor ett övergripande pedagogiskt och administrativt ansvar. Som administrativt stöd finns skoladministratör på 0,75 tjänst. Det är inspektörernas uppfattning att verksamhetens ledning fungerar effektivt för styrning av skolan. Rektorn har god förtroendenhet med den dagliga verksamheten genom att bland annat ta en runda ute i klasserna varje morgon. Rektorn är känd av alla på skolan, inklusive de allra yngsta i förskoleklassen.

Skolans kvalitetsredovisning utgår från prioriterade mål och avser måluppfyllelse relaterat till nationella mål. Redovisningen har även med mål inom områdena hälsa och jämställdhet samt förbättringsområden från ”Balansen”. Kvalitetsredovisningen är aktuell och anger konkreta åtgärder vid bristande måluppfyllelse.

Enligt rektorn vänder sig ofta föräldrar som har klagomål direkt till honom. De allra flesta fall handlar om enskilda elevärenden, som varför en förälders barn inte har samma matematikbok som andra i klassen. Elever vänder sig i första hand till en lärare, men berättar i intervju att de även kan tänka sig att gå till rektor.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att skolans rektor är väl förtrogen med verksamheten och har god pedagogisk insikt. Inspektörerna anser att styrning och ledning samt kvalitetsarbetet på Nya Varvets skola är av god kvalitet.

## 6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

I Nya Varvets skola organiseras elevens val som hela temadagar en dag per månad. Skoltidning, hemkunskap, idrott och skolans hemsida är exempel på ”ämnen” som eleverna kan välja mellan. Skolan har beslutat att avsätta tid från skolans val på ämnet idrott och hälsa samt på tid för samtal i mentorsgrupper.

De språkval som finns att välja mellan är tyska, franska och spanska. Undervisning i modersmål för elever som har rätt till det tillgodoses i önskad utsträckning.

Inspektörerna konstaterar vid besök att funktionshindrade elever har likvärdig tillgång till utbildning och att utbildningen för eleverna i princip är avgiftsfri. Klasserna samlar in en mindre summa i början av terminen för att använda till gemensamma resor, men större projekt bekostas av skolan.

Skolan informerar via exempelvis veckobrev och hemsida med god kvalitet om den verksamhet som bedrivs. Nytt för i år är en årskalender, som har med de viktigaste aktiviteterna i skolan under året tillsammans med skolans mål samt allmän information om Nya Varvets skola.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att tillgången till utbildning i Nya Varvets skola är god. Skolan informerar med god kvalitet om den verksamhet som bedrivs.

## 7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

Nya Varvets skola har enligt dokument cirka 32 tjänster, varav 18,91 är lärartjänster, 2 förskollärare och 10,90 fritidspedagoger. Rektorn uppger i intervju att alla lärare är behöriga och personalens kompetens motsvarar därmed föreskrivna krav. Enligt Skolverkets skolblad fanns hösten 2003 6,3 lärare per 100 elever på Nya Varvets skola.

Skolan avsätter resurser för kompetensutveckling som utgår från verksamhetens och individuella behov. Rektorn berättar i intervju att fyra studiedagar bestäms av rektorn och skolans ledningsgrupp, fyra av arbetsenheterna och resterande fyra dagar av den enskilde läraren. Kompetensutveckling och personalförsörjning präglas av långsiktiga behov och inriktas mot kvalitetsförhöjning.

Lärare berättar i intervju om god tillgång på läromedel som är väl lämpade för utbildningen. Materialet är präglad av montessoripedagogiken och är enligt lärare mycket konkret och individualiserat.

Skolan har ett Mediatek, som förutom att användas som traditionellt bibliotek även utnyttjas för träning i att söka information, internationella samarbetsprojekt och projektarbeten med elevpresentationer för hela klassen. Eleverna får även utbildning i olika program, till exempel PowerPoint. För de yngsta eleverna handlar det om hjälp med anpassade boklån samt högläsning. Dokumentation från skolan visar en god ambition att använda Mediateket för att ge eleverna nödvändiga nycklar i att hantera informationsflödet.

Lokalerna är ändamålsenliga, utnyttjas flexibelt och ger goda förutsättningar för elevernas trygghet samt intresse och lust för skolarbete. Inspektörerna ser vid besök flera exempel på flexibelt utnyttjande av kompetens och lokaler som gör att skolan får ut mycket av de resurser som finns tillgängliga. De flesta av de besökta grupperna är relativt små, cirka tolv elever i varje.

Lärare anser i intervju och vid spontana samtal att de arbetsrum som finns för planering och efterarbete i samband med undervisningen är för små och dåligt utrustade och att mycket arbete som kräver mer koncentration istället får göras hemma, då fritidsverksamheten är integrerad i skolan. Inspektörerna konstaterar att de små arbetsplatser som finns delas av 6-8 lärare, som tillsammans disponerar en dator och en telefon. Samma rum används även för arbetslagets konferenser. "Det blir trångt" konstaterar intervjuade lärare.

Nya Varvets skola tilldelas resurser i enlighet med den resursfördelningsmodell som råder i Göteborgs kommun. Principerna för resursfördelning på skolan sker enligt rektorn utifrån resultat från kvalitetsredovisningen i vilken ett prioriterat mål är att försöka definiera personalens basuppgifter som ett sätt att hantera en ibland alltför hög ambitionsnivå. Rektorn beskriver i intervju att sarskolans integration kräver extra resurser utan att särskilda medel avsatts till detta. Inom skolan har respektive arbetslag anslag för att täcka till exempel material, läromedel och kompetensutveckling.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att det vid Nya Varvets skola överlag finns förutsättningar för att eleverna skall kunna nå de nationella målen.

Personalens kompetens motsvarar föreskrivna krav och lokalerna är mycket fina och ändamålsenliga. Skolans Mediatek avspeglar god ambition att ge eleverna nödvändiga nycklar i att hantera informationsflödet.

### **Sammanfattande bedömning**

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Nya Varvets skola övergripande är av god kvalitet. Nya Varvets skola utgör en trygg miljö för lärandet och eleverna ges goda möjligheter att utveckla ansvar för varandra, det egna lärandet och lärmiljön. Skolans elever har god kännedom om målen för utbildningen och eleverna utvecklar kunskaper och färdigheter i enlighet med målen i Lpo 94 och kursplanerna.

Tillgången till utbildning på Nya Varvets skola är god och resurserna utnyttjas flexibelt för att nå de nationella målen. Personalens kompetens motsvarar föreskrivna krav och lokalerna är mycket fina och ändamålsenliga. Skolans Mediatek avspeglar god ambition att ge eleverna nödvändiga nycklar i att hantera informationsflödet.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- skolans handlingsprogram mot kränkande behandling avseende bland annat information till föräldrar samt
- varierat arbetssätt som stärker elevens delaktighet i lärandet samt utvecklar elevens sociala förmåga att arbeta i grupp.

|            |          |
|------------|----------|
| Datum      | Ort      |
| 2005-10-17 | Göteborg |

Anders Wallin  
Eva Wallentin